

КОРТНИ АБЪРКРОМБИ

ТОВА КОЕТО НЕ ЗНАЕТЕ

НЕВИДИМОТО ВЛИЯНИЕ
НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ
ВЪРХУ ЖИВОТА ВИ
И КАК ДА СИ ВЪРНЕТЕ КОНТРОЛА

ИЗДАТЕЛСТВО
ТВОРЕЦ

What You Don't Know: AI's Unseen Influence on Your Life
and How to Take Back Control

copyright © 2022 by Cortnie Abercrombie

All rights reserved

Кортни Абъркромби

ТОВА КОЕТО НЕ ЗНАЕТЕ

**Невидимото влияние на изкуствения интелект
върху живота ви
и как да си върнете контрола**

Първо издание на български език

© Издателство „Творец“

© Николай Димитров – превод

Всички права са запазени. Никаква част от тази книга
не може да бъде възпроизвеждана под каквато и да е форма,
без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-7750-03-4

Бивш изпълнителен директор в световна технологична компания, американката Кортни Абъркромби повдига завесата пред съвременния феномен „изкуствен интелект“ – ИИ в книгата си „Това което не знаете“. Завладяващо и убедително авторката разкрива начините, по които ИИ присъства в живота ни и му влияе: ИИ взема решения относно всичките ни избори, например дали да запазим работата си, относно цялото ни свободно време и относно бъдещето на децата ни. Авторката твърди, че най-важно за съвременния човек е да бъде информиран за силата на ИИ да се намесва в живота ни и от тази информация да извлече начините да се противопостави ефективно на тази намеса.

Вероятно не знаете, че поради скритата си природа системите с изкуствен интелект са навсякъде около вас и засягат някои от най-важните области на живота ви – работата, заемите, децата, психичното здраве, взаимоотношенията, свободите и дори решенията в областта на здравеопазването, които могат да определят дали ще живеете или ще умрете. Като изпълнителен директор, работещ в областта на изкуствения интелект в една от най-големите и сложни технологични компании на планетата, Кортни Абъркромби вижда от първа ръка как корпоративните ръководители и научните екипи за обработка на данни от „Форчън 500“ замислят и разработват системи за изкуствен интелект. Благодарение на това тя вижда уникална перспектива, която я кара да напусне работата си, за да може да разкрие пред обществеността отрезвяващата реалност зад ИИ без никакви ограничения или захаросани връзки с обществеността от страна на корпоративна Америка. В тази книга тя улеснява разбирането на функционирането на ИИ и разкрива какво правят компаниите с ИИ, което би могло да ви повлияе най-много. Най-важното е, че тя предлага практически съвети за това какво можете да направите днес и каква промяна трябва да изисквате за бъдещето.

Тази книга е освободена от шума, преувеличенията и големите научни термини и се занимава с неотложните въпроси, на които хората, които не разполагат с информация, искат да получат отговор:

- Как работи изкуственият интелект (с помощта на думи, за чието разбиране не е необходима докторска степен)?

- Как ИИ може да повлияе на работата ми, да ме замени или да възпрепятства наемането ми?
- Участва ли изкуственият интелект в решенията за живот и смърт в здравеопазването?
- Възможно ли е моите цифрови акаунти или домашна мрежа да бъдат хакнати заради базирания ИИ на смарт телевизора, кафемашината или прахосмукачката-робот?
- Откъде ИИ знае толкова много за мен, какво знае и може ли да го използва срещу мен?
- Може ли да манипулира хората да правят неща, които обикновено не биха направили?
- Може ли изкуственият интелект да подтикне моя тийнейджър към самонараняване или самоубийство?
- Съществуват ли фалшиви новини?
- Как ИИ може да повлияе на моите права и свободи? Играе ли роля разпознаването на лица?
- Какво мога да направя, за да защитя себе си, децата си и внуците си?
- Какво трябва да изисквам от преподавателите, законодателите и корпорациите, за да се гарантира, че ИИ се използва по безопасен, справедлив и отговорен начин?
- Заслужава ли си да имате ИИ? Какво би могъл да направи ИИ за нас в бъдеще?

Крайно време е да разберете за какво става дума в целия този шум около изкуствения интелект и какво ще направите по въпроса, защото това, което не знаете за ИИ, може да ви навреди.

*В памет на баба ми Бети Ан,
която винаги ми даваше назаем своята сила
и подкрепа в трудни моменти и ми напомняше
да отделям време за важните за мен неща.*

*На всички, които продължават да търсят
в името на своя смисъл и цел
в тези луди времена на пандемия,
имам послание за вас
в Благодарностите.*

„Когато изобретявате кораба, изобретявате и корабострошението; когато изобретявате самолета, изобретявате и самолетната катастрофа; а когато изобретявате електричеството, изобретявате и електрошока. Всяка технология носи своята негативна страна, когато се изобретява едновременно с техническия прогрес.“

Пол Вирилио,
френски теоретик на културата, урбанист и философ на естетиката

Съдържание

ЗА АВТОРА	11
ВЪВЕДЕНИЕ	
Димната завеса е вдигната	13
ГЛАВА 1	
Какво представлява изкуственият интелект и как работи?	27
ГЛАВА 2	
Наистина ли ИИ е навсякъде около мен?	59
ГЛАВА 3	
Може ли ИИ да ограничи възможностите ми за работа?	77
ГЛАВА 4	
Мога ли да бъда заменен или уволнен от ИИ?	102
ГЛАВА 5	
Може ли ИИ да отнеме целта на живота ми?	125
ГЛАВА 6	
Могат ли да ме хакнат заради ИИ	131

ГЛАВА 7

Какво знае ИИ за мен и как може да го използва срещу мен? 140

ГЛАВА 8

Манипулации с ИИ: Може ли ИИ да навреди на децата и тийнейджърите? 169

ГЛАВА 9

Може ли ИИ да политизира и радикализира хората? 194

ГЛАВА 10

Нарушава ли ИИ моите права и свободи? 220

ГЛАВА 11

Здравеопазване: Участва ли ИИ в ситуации, свързани с живота или смъртта? 237

ГЛАВА 12

Моята визия и надежда за бъдещето на ИИ 253

БЛАГОДАРНОСТИ 275

БЕЛЕЖКИ (Endnotes) 278

ЗА АВТОРА

Кортни Абъркромби консултира екипи, организации, рискови инвеститори и стартъпи за стимулиране на иновациите, поддържани от отговорни практики в областта на изкуствения интелект. Тя е и основател на „ИИ Истина“, организация с нестопанска цел, която се застъпва за етично и отговорно създаване и използване на системи за ИИ. В IBM тя е пионер в разработването на решения за ИИ за компании от Fortune 500 и е световноизвестна в утвърждаването на главни директори по данни и организации, управлявани от базата данни. Нейните публикации включват Forbes, Inc. Magazine, Medium, CRN, KD Nuggets, The Cube, CEO Forum, Diversity in Action и Chief Content Officer Magazine. Редовно изнася презентации за отговорния ИИ и етиката на данните, участвала е в три панела за SXSW 2020 (преди да бъде отменена) и е изнасяла презентации пред аудитория от над 100 000 души с медийно отразяване от над 20 онлайн медии. (<https://www.cortnieabercrombie.com>)

Защо обичаме това, което не знаете: В „ТОВА, КОЕТО НЕ ЗНАЕТЕ“ авторката Кортни Абъркромби разглежда добрите, лошите и грозните страни на ИИ и как можем да отбележим и наблюдаваме растежа и ефектите на технологиите на ИИ. Голямо предимство на тази книга е начинът, по който е оформена: всяка глава започва с въпроси от теста, които проверяват знанията ви за ИИ, следват задълбочени изследвания по темата, която се обсъжда в тази глава (например кои работни места заема ИИ и как се използва ИИ при хакерство), и завършва със списък с действия, които можете да предприемете, за да се борите с въздействието на ИИ върху живота си (например как да се увери-

те, че работата ви не може да бъде заменена от ИИ, или как да актуализирате настройките за поверителност на устройствата си, за да не се случва хакерство с помощта на ИИ). Благодарение на това оформление книгата прилича повече на наръчник, отколкото на претоварена с информация. Също така благодарение на книгата шокиращата информация – например идеята за използване на ИИ за вземане на решения за живота и смъртта в болниците – не изглежда толкова страшна. Абъркромби не се опитва да накара всички да изгрият акаунтите си в социалните мрежи, да изхвърлят своите Alexas или да се преместят извън мрежата, за да избегнат ИИ, тя просто иска читателите ѝ да бъдат добре информирани, активни участници в бъдещето на ИИ. Тази реплика от заключителната глава улавя посланието на „КАКВО НЕ ЗНАЕТЕ“: „ИИ може буквално да спаси живота ви, да ви вози, да ви записва срещи, да следи за лекарствата ви, да предпазва хората от биологични опасности и оръжия. Може да ни помогне да присъстваме както на рецитала на детето ни, така и на важна бизнес среща на другия край на света. Но нито един от тези невероятни сценарии не е възможен, ако не можем да се доверим на ИИ или на компаниите, които стоят зад него.“

Това е завладяващо, информативно, съществено четиво написано от експерт по ИИ, което прави ИИ по-разбираем.

Любима реплика

ИИ може буквално да спаси живота ви, да ви вози, да ви записва срещи, да следи за лекарствата ви, да позволи на възрастните хора да останат по-дълго в домовете си, да удължи живота ни, да ни помогне да предотвратим злополуки, да преживеем места, на които никога не бихме могли да отидем (като вътрешността на вулканите), и да защити хората от биологични опасности и оръжия. Той може да ни помогне да намерим правилния чифт дънки, вместо да се налага да пробваме петдесет чифта в магазина, за да намерим един, който наистина ни пасва. (Жените знаят за какво говорям.) То може да ни помогне да присъстваме както на рецитала на детето ни, така и на важна бизнес среща на другия край на света. Но нито един от тези невероятни сценарии не е възможен, ако не можем да се доверим на изкуствения интелект или на компаниите, които стоят зад него.